

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Хенрик Егберт

Стопански факултет, Университет по приложни науки Анхалт, Бернбург, Германия

Член на научното жури, определено със заповед 38-217/27.04.2023 г., издадена от Ректора на Софийски университет Св. Климент Охридски на 1 юни 2023 г.

1. Позиция

Конкурсът е за позицията „Професор“ в направление 3.8. Икономика (Счетоводство: корпоративна отчетност: приложение на информационните технологии – на български и английски език) към Стопанския факултет. Позицията е обявена в Държавен вестник, бр. 24, стр. 58 на 17 март 2023 г.

2. Конкурс и кандидат

Доцент д-р Елеонора Петрова Станчева – Тодорова е единствен кандидат за обявената позиция. Представени са всички необходими документи за участие в конкурса. Съгласно предварителната оценка на молбата за участие кандидатът е набрал 1307 точки и отговаря на минималните академични изисквания за длъжността съгласно член 26 от Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Приложената по-долу оценка се основава на представените документи.

2.1. Образование и длъжности

Кандидатът е получил бакалавърска степен (1996 г.), магистърска степен по макроикономически анализ (1998 г.) и докторска степен по икономика (2007 г.), като всички степени са от Стопанския факултет на Софийския университет.

Тя има и няколко допълнителни образователни и професионални сертификати, както и професионален опит извън академичната сфера, като и двете са в полза на образователната цел на обявената позиция.

В съответствие с образователните степени от 1999 г. тя работи, отначало като асистент, след което като доцент от 2014 г. в Катедрата по финанси и счетоводство, като всички заемани позиции са в Стопанския факултет на Софийски университет. Нейните професионални задължения включват административни задачи на катедрата и факултета на различни нива. Тя е активен лектор в областта на финансите и счетоводството и води бакалавърски и магистърски курсове.

2.2. Проекти

Тя е посочила девет академични и практически ориентирани проекти, в които е участвала на различни позиции в периода 2020 – 2022 г. Проектите се базират основно на и са финансирани чрез Софийски университет и се отнасят за по-широкообхватни аспекти на финансите, образованието, развитието и изкуствения интелект.

2.3. Публикации

От особена важност за обявената позиция са публикациите, представени от кандидата за оценка. По отношение на общия брой публикации тя посочва (1) 3 монографии, (2) една глава в книга, (3) 45 статии в индексирани и неиндексирани броеве на списания и сборници с доклади от конференции, както и нейната дисертация, (4) 4 други публикации.

За своето кандидатстване за свободната позиция кандидатът е избрал следните публикации за оценка:

- [1., 2.] две самостоятелни авторски книги на английски език (189 стр., 143 стр.) и двете публикувани от Издателството на Софийски университет;
- [3.-19.] седемнадесет статии на български или английски език (дванадесет като самостоятелен автор, пет като съавтор); и

- [20. – 23.] четири учебни помагала (от които три в съавторство) на български език.

3. Оценка на научния принос на кандидата

3.1. Съдържание

Кандидатът работи в две области на счетоводната наука. На първо място тя разглежда предизвикателствата, които новите технологични промени поражда за счетоводната практика и счетоводната професия като цяло [1, 17]. На второ място тя разглежда счетоводното образование, по-конкретно, предизвикателствата, породени от технологичните промени в областта на счетоводното образование [2]. И двете области са разгледани в двете монографии на авторката [1, 2].

В първата си монография [1] тя обобщава някои изключително важни аспекти от своята работа. По отношение на последните технологични промени кандидатът адресира, *наред с всичко останало*, влиянието на дигитализацията, изкуствения интелект, машинното обучение, анализа на големи данни и блокчейн технологиите върху счетоводната практика. В допълнение, тя подчертава и скорошното изместване на социалния интерес към бизнес практиката, а именно устойчивостта и етиката в счетоводството. Като следствие от бързите технологични промени тя вижда значително по-проактивната роля на счетоводните експерти, които се превръщат във вътрешнофирмени консултанти.

Няколко от по-ранните публикации на по-конкретни теми подкрепят нейното виждане. Тя разглежда въздействието на технологичните промени върху счетоводната професия. Кандидатът се интересува от ключовите компетенции в счетоводството и идентифицира няколко области. От особено значение са техническите умения, свързани с блокчейн технологиите [5], изкуствения интелект [9, 11, 12] или виртуалните валути [4]. В допълнение, тя проучва и съществените компетенции на бъдещите счетоводители по социално важни въпроси като например устойчивостта [3] и бизнес етиката [15]. В съответствие с тези нетехнологични влияния върху професията и управлението на компаниите, тя разглежда аспектите, свързани с пандемията от Ковид 19 [10, 14].

Във втората си книга [2] тя говори за влиянието на тези технологични развития върху (университетското) счетоводно образование. Като последица от ускорените технологични промени, тя твърди, че студентите трябва да придобиват нови умения и че методите на преподаване трябва да се променят съществено, за да се улесни усвояването на тези нови умения [7, 8]. В сърцевината на тази идея е, че в учебната програма по счетоводството следва да се интегрират по-технологично ориентирани елементи. Кандидатът дава примери, които са свързани с големи данни, технологично ориентирани казуси, изкуствения интелект в счетоводството или бизнес симулациите. Тя разглежда и значението на счетоводното отчитане на устойчивостта за професионалната кариера на студентите и необходимостта тази тема да бъде включена в учебната програма по счетоводство.

Редица допълнителни публикации, свързани с научната област на счетоводното образование, изясняват този въпрос. Например, кандидатът разглежда отчитането на устойчивостта [7, 8] и необходимостта студентите по счетоводство да бъдат обучени като интердисциплинарни специалисти със сериозни технологични познания [11]. Примерът представя казус за усвояване на познания чрез големи данни [13], а един по-общ доклад в тази посока се фокусира върху Индустрия 4.0 [18]. По-общо, тя разглежда бизнес игрите и симулациите в курсовете по счетоводство като заместител на по-традиционните начини на преподаване [19]. В частност, тя посочва няколко публикации, базирани на казуси за обучение [11, 13, 20, 21, 22, 23], включително в нейното помагало за преподаване в университета.

Редица от въпросите, разгледани в двете области, попадат и в по-широкообхватната област на институционалната промяна и необходимостта от институционална хармонизация и стандартизация като пряка последица от ускорените технологични промени [3, 6, 7, 8, 6].

3.2. Цитирания

Кандидатът има сериозен брой цитирания на повечето от представените публикации. Редица от тези цитирания са в списания на английски език, а три публикации са цитирани повече от 10 пъти (Google Scholar).

3.3. Класиране по Scopus

Два от представените доклади са посочени в Scopus. Двата доклада са цитирани два пъти в Scopus към юли 2023 г.

3.4. Оценка

Кандидатът е активен по отношение на публикационната си дейност и има публикуван впечатляващ брой статии, съответстващи и на двете, изследвани от нея области. Тя разглежда различни аспекти по основните теми и развива задълбочено разбиране на възможните решения. Тя показва, че е в състояние да даде важен научен принос на английски и български език, както е демонстрирано от големия брой цитирания на нейната работа. Публикациите са свързани с активно развиваща се област на научни изследвания с огромно социално значение. Тъй като повечето публикации са от последните три години, може да се очаква, че общият брой на цитиранията ще се увеличи динамично. Броят и качеството на представените публикации отговарят напълно на изискванията на обявената вакантна позиция.

4. Критични бележки

За да повиши видимостта на изследванията си, кандидатът може да представи повече от високо квалифицираните си доклади в списания, които са реферирани в Scopus. Нейният сериозен професионален фокус върху една единствена научна организация може да се счита за актив за бъдещето, обаче, понякога може да е полезно да се разширят връзките с повече от една научна организация.

5. Заключение

С представените за рецензия в конкурса публикации кандидатът демонстрира, че от научна гледна точка е подходящо квалифицирана за позицията. Същото важи и за нейната преподавателска дейност и сериозния ангажимент за подобряване на учебните планове по счетоводството. Моето заключение е, че кандидатът отговаря на всички качествени и количествени изисквания на закона, за да заеме академичната позиция „професор“ в Стопанския факултет на Софийския университет.

Предлагам на научното жури да избере доцент д-р Елеонора Петрова Станчева – Тодорова на академичната позиция „професор“ в конкурса в професионално направление 3.8 Икономика (Счетоводство: корпоративна отчетност: приложение на информационните технологии – на български и английски език) в Стопанския факултет.

Член на журито

подпис не се чете

подпис и печат не се четат

проф. д-р Хенрик Егберг

Мелендорф, 7 юли 2023 г.

Проф. д-р Хенрик Егберг, Професор по икономика, Университет за приложни науки Анхалт